

چه عواملی منجر به استرس سرمایی در طیور می شود؟

۱- افزایش نیاز به انرژی: با کاهش دما پرنده به گونه ای رفتار می کند که بهتر بتواند انرژی را ذخیره کند اما وقتی دمای هوا به صفر درجه نزدیک می شود پرنده برای حفظ عملکرد خود به انرژی بیشتری نیاز دارد و درگیر استرس سرمایی می شود.

۲- کاهش شدید و ناگهانی دمای هوا: اگر کاهش دمای هوا تدریجی باشد پرنده فرصت انطباق با سرما را خواهد داشت اما با کاهش ناگهانی دما نمی تواند با شرایط تطبیق پیدا کند و استرس سرمایی اتفاق می افتد.

۳- سن: پرنده های خیلی جوان یا پیرتر به دلیل متابولیسم کمتر، بیشتر به استرس سرمایی حساس می باشند.

۴- جیره: جیره غذایی که پروتئین و انرژی کافی نداشته باشد می تواند گله را مستعد استرس سرمایی کند.

۵- وزن: پرنده هایی که کمبود وزن دارند به استرس سرمایی حساس ترند.

۶- وضعیت سلامت: پرنده هایی که درگیر بیماری هستند بیشتر مستعد استرس سرمایی می باشند.

استرس سرمایی چه اثراتی بر طیور دارد؟

۱- پره های ژولیده

۲- کاهش جریان خون در پا و تاج

۳- لرزیدن که منجر به از دست رفتن انرژی، کاهش وزن و وضعیت بد

راه های پیشگیری از بیماری های طیور در فصل سرما:

استرس محیطی و استرس سرمایی را کاهش دهید:

با شروع فصل سرما و آغاز مهاجرت پرندگان مهاجر و همچنین در جهت پیشگیری و کنترل بیماری های تنفسی و واگیردار طیور بالاخص آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان، ضرورت رعایت اصول بهداشتی-قرنطینه ای و امنیت زیستی در کلیه واحدهای پرورشی لازم است.

اکثر طیور می توانند دمای بدن خود را زمانی که دمای محیط بین ۱۵/۵ تا ۲۱/۱ درجه سانتی گراد باشد حفظ کنند. در این محدوده دمایی طیور گرمای بیشتری تولید می کنند یا گرمای اضافی بدن خود را دفع می کنند تا دمای بدن شان را ثابت نگه دارند. مراقبت مناسب در هوای سرد برای سرحال بودن و سلامت جوجه ها بسیار ضروری است. میانگین دمای بدن مرغ ۴۱/۱ درجه سانتی گراد است. این دمای بالا در تابستان که پرنده تلاش می کند گرمای اضافی را دفع کند، می تواند مشکل ساز باشد اما در فصل سرما به پرنده کمک می کند که علیرغم سرمای هوا، فعال بماند ولی با این که طیور معمولا سرما را بهتر از گرما تحمل می کنند، در فصل سرما نباید از آن ها غافل شد. دمای پایین محیط می تواند منجر به تنش سرمایی در طیور شود.

استرس سرمایی در طیور چیست؟

اگر دمای هوا به آرامی کاهش پیدا کند، پرنده با افزایش متابولیسم و انتقال انرژی به پوست، دمای بدنش را ثابت نگه می دارد. اما در شرایطی که دمای هوا خیلی سرد باشد، مقدار گرمایی که پرنده از دست می دهد از گرمایی که تولید می کند بیشتر خواهد بود، در نتیجه دچار استرس سرمایی می شود.

جمع شدن، در کنار هم نگه داشتن پا به سمت سینه یا پف کردن پرهایشان همه نشانه سرد بودن جوجه های شماست.

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
اداره کل تحقیقات استان سمنان

WWW.SEMNAN.IVO.IR

ارتباطات مردمی : ۱۵۱۲

سلامتی می گردد

۴- تضعیف ایمنی و افزایش حساسیت به بیماری ها

استرس طولانی مدت سرما می تواند عملکرد را کاهش دهد و منجر به مرگ شود. بنابراین لازم است نژادهای مقاوم در برابر زمستان را انتخاب کنید. نژادهای کوچکتر پره‌های کمتری دارند یا تاج‌های بزرگی دارند و ممکن است برای گرم ماندن حفظ وزن بدن و سالم ماندن در هوای سرد به مراقبت بیشتری نیاز داشته باشند.

اگر در گله خود ترکیبی از نژادها دارید، باید آن‌ها را در زمستان بر اساس اندازه یا غالبیت نژاد از یکدیگر جدا کنید. قبل از زمستان مدتی را صرف تماشای رفتار پرندگان خود کنید تا تصمیم بگیرید که آیا نیاز به جدا کردن گله دارید یا خیر.

مکان پرندگان را آماده کنید:

محل نگهداری برای محافظت از جوجه‌های شما در برابر بارندگی، باد و شکارچیان در تمام طول سال ضروری است. چندین مرحله وجود دارد که می‌توانید برای آماده‌سازی محل پرندگان برای زمستان انجام دهید. مکان‌های مرتفعی را برای استراحت جوجه‌ها در طول شب فراهم نمائید که پرندگان را از کف سرد دور نگه دارد. به طور کلی، جوجه‌ها باید حداقل ۳۰ سانتی‌متر بالاتر از کف قرار بگیرند و برای هر مرغ ۲۲/۵ سانتی‌متر مساحت در نظر گرفته شود. بنابراین با توجه به سرمای هوا و احتمال تغییر ناگهانی درجه حرارت باید مراقبت‌های ویژه‌ای در محل نگهداری پرندگان اعمال گردد:

الف- هیتراها را سرویس و از صحت کارکرد آن‌ها مطمئن شوید. انتخاب سیستم گرمایش مناسب و پر بازده در امر صرفه جویی سوخت و دست‌یابی

به راندامان بالا بسیار مهم می باشد.

ب- در مورد ذخیره سازی سوخت زمستانی اقدام کنید.

برای جلوگیری از بروز مشکلات ناشی از قطع برق طولانی احتمال قطع یا افت فشار گاز و بروز اختلال در کار هیتراها بهتر است وسایل گرم کننده کمکی نظیر مادر مصنوعی کپسول های گاز و حتی هیتراهای دوگانه سوز در نظر بگیرید.

پ- ترتیبی اتخاذ گردد که تهویه محل پرورش فدای افزایش درجه حرارت و یا بر عکس نشود.

ت- در ایام زمستان برنامه ثابتی برای تنظیم قدرت و دور فن‌ها نمی‌توان صادر نمود و باید با توجه به درجه حرارت محل پرورش و وضعیت هوادهی داخل سالن درجه قدرت فن‌ها را تعیین کرد.

برای این که میزان تهویه و درجه حرارت در ایام سرد در حد متعادلی باشد نیاز به کنترل بیشتر محل پرورش و بازدید مرتب از سالن‌ها می‌باشد، دماسنج‌های ماکزیمم و مینیمم حداقل در سه نقطه محل پرورش نصب گردد و حداقل و حداکثر دمابطور روزانه ثبت گردد نصب ترموستات و اکوستات در داخل سالن‌ها ضروری است.

ث- منافذی که محل ورود هوای سرد به محل پرورش می‌باشد، بخصوص درب اصلی ورودی راهروی کولینگ اطراف فن‌ها تمامی منافذ و درزهای سالن را بپوشانید. عمل تهویه هوا می‌بایست فقط از طریق فن‌های نصب شده در بالای سالن اجرا شود در غیر این صورت هوای وارد شده از سایر منافذ بر بستر نشست میکند.

رعایت اصول بهداشتی و پرورشی در محل پرورش مهم

است و پرندگان را در محل مناسب نگهداری کنید و یک

برنامه مدیریت بهداشتی برای پرندگان اجرا کنید:

الف- کنترل بیشتری از وضعیت سلامت گله بعمل آورید.

ب- چکه کردن آب مصرفی حیاتی است.

در فصول سرد طیور آب کمتری را در بدنشان نگه می‌دارند. در نتیجه باید به طور مداوم آب‌خوری‌ها را با آب تمیز و تازه آب کنید. آب باید دمای طبیعی بین ۱۰ الی ۱۴ درجه داشته باشد. در نتیجه اگر احساس کردید که آب سرد است آن را با آب گرم مخلوط کنید. بسیاری از واکنش‌های طیور از طریق آب به آنان داده می‌شود. با توجه به مصرف کمتر آب در فصل سرما داروها باید در مقدار کمتری از آب به پرندگان داده شود. همچنین جوجه‌ها باید آب را حداکثر در ۱ تا ۲ ساعت پس از اضافه شدن واکسن بنوشند. قبل و پس از اضافه کردن واکسن جریان آب را برای ساعتی قطع کنید.

پ- خوراک مصرفی را کنترل کنید.

با توجه به افزایش مصرف خوراک طیور در فصول سردتر و افزایش سرعت رشد و سطح انرژی در خوراک دهی بسیار مهم است در نتیجه پیشنهاد می‌شود با مشاورین تغذیه جهت بررسی میزان دقیق دان‌دهی و سایر موارد مربوط به مراقبت‌های سرمایی با دامپزشک مشورت کنید.

از ورود بیماری و انگل به محل پرورش خودداری کنید:

بیشتر انگل‌ها و بیماری‌ها از طریق مدفوع پخش می‌شوند. کنه‌ها و شپش‌ها در اطراف لانه پرندگان و همچنین در بستر تخم می‌گذارند. بنابراین، هر چه محل نگهداری تمیزتر باشد، شرایط بهتر است.

یک برنامه مدیریت بهداشتی ممکن است پیچیده به نظر برسد، اما پیشگیری از بیماری در وهله اول بسیار مؤثرتر و ساده‌تر از درمان بعد از آن است. طیور را بر علیه بیماری‌ها واکسینه نمائید. پرندگان را دو بار در سال، ترجیحاً در بهار و پاییز، انگل‌تراپی کنید. همچنین حداقل دو بار در سال برای کنه‌ها و شپش‌ها اقدام درمانی انجام دهید، و علاوه بر آن محل پرورش را با یک حشره کش موثر مثل سایپرمترین سم‌پاشی نمائید. کنترل انگل‌های داخلی نیز باید در برنامه بهداشتی قرار بگیرد. جوندگان حامل انگل‌ها و بیماری‌ها هستند که عمدتاً از طریق مدفوع پخش می‌شوند.